

Postoj naší společnosti k návykovým látkám a jejich zneužívání je poněkud schizofrenní. Požívání alkoholu je u nás tradiční záležitostí, postupem času se ritualizovalo a ani v nemírné formě se zpravidla nepovažuje za odsouzeníhodné. Obdobně, tedy nikoli jako na něco společensky nevhodného, je u nás pohlíženo i na kouření. Zákonné rozdělení drog na legální a ilegální je ve společnosti hluboce zakořeněno. Tolerance k alkoholu a tabáku je značná a negativní důsledky jejich zneužívání jsou ve srovnání s nealkoholovými drogami opomíjeny nebo bagatelizovány, přitom alkohol a tabák si vzhledem k jejich legálnímu statutu a masovému zneužívání vybírají na zdraví a životech lidí mnohem vyšší daň, než drogy ilegální. Alkoholici nejsou vnímáni v tak špatném světle jako osoby oddávající se zneužívání jiných návykových látek. Tato skutečnost má, odhlédneme-li od nesporného vlivu tradice, racionální příčinu spočívající ve faktu, že pravděpodobnost vzniku závislosti na alkoholu a nikotinu je procentuálně mnohonásobně nižší než u nelegálních drog. Devastující účinek alkoholu (a tabákových výrobků) na osobnost a organismus toxikomana je tak menší a projevuje se až po nesrovnatelně delší době. To má vliv na negativní obraz a vnímání nealkoholových toxikomanů ve společnosti. Výrazně k tomu přispívá i rozsáhlá majetková trestná činnost páchaná nealkoholovými toxikomany, jejímž cílem je opatření si finančních prostředků na drogu a která u alkoholiků zpravidla odpadá.

Druhá polovina dvacátého století a začátek století jednadvacátého je z hlediska zneužívání návykových látek velice hektické období. Trestní politika prochází, ve snaze přizpůsobit se této situaci, celosvětově dynamickým vývojem.